

РЕШЕНИЕ

№ 388

гр. Русе, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, V ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Т. Илиева

при участието на секретаря Миглена Ц. Кънева
като разгледа докладваното от Татяна Т. Илиева Гражданско дело № 20234520104008 по описа за 2023 година

Ищецът В. Г. П. твърди, че на 02.07.2022 г. между него и първия ответник бил сключен договор за потребителски кредит № 2599181/02.07.2022 г. от разстояние чрез електронна платформа на Кредисимо по правилата на специалния Закон за предоставяне на финансови услуги от разстояние, по силата на който „Кредисимо“ ЕАД му предоставило потребителски кредит в размер на 1600 лв., който следвало да бъде издължен на 18 месечни погасителни вноски, при лихвен процент от 40 % и ГПР - 48,21 %. В чл.4, ал.1 от договора било предвидено приоритетно разглеждане на заявлението и одобряване на кредита в срок от 24 часа след предоставяне на обезпечението в случай, че кредитополучателят представи обезпечение на кредита. Определени били няколко обезпечения, които кредитоискателят може да представи, а в ал.2 на чл.4 била предвидена санкция за потребителя ако не представи обезпечение, изразяваща се в неодобряване на заявлението от и непораждане на действие на договора за потребителски кредит. В ал.3 на чл.4 било предвидено още, че когато кредитополучателят е заявил кредит без обезпечение, срокът за одобряване е 14 дни от подаване на заявлението, а ако заявлението не бъде одобрено до посочения срок, договорът не поражда действие.

На същата дата - 02.07.2022 г. бил сключен и договор за предоставяне на поръчителство между ищеца и втория ответник, по силата на който последният се задължил да сключи договор за поръчителство с „Кредисимо“ ЕАД, за да отговаря пред него солидарно с потребителя за изпълнението на всички негови задължения, възникнали съгласно договора за потребителски кредит, както и за всички последици

от неизпълнението на задълженията на потребителя по същия този договор, а именно - връщане на предоставената сума от 1600 лв., заплащане на възнаградителна лихва, на всички дължими разноси по сключването и изпълнението на договора, както и на лихва за забава при просрочие на плащанията по договора. Предвидено било, че за поемане на тези задължения потребителят дължи възнаграждение на поръчителя в размер и при условия, съгласно Приложение 1 - 1641,79 лв. до падежа на главното задължение - 10.01.2024 г. В чл.8, ал.5 било предвидено „Кредисимо“ ЕАД да приема вместо поръчителя изпълнение на задължението на Потребителя за плащане на възнаграждението по договора за поръчителство и всички вземания на поръчителя по този договор, като в случай, че платената по този начин сума била недостатъчна за погасяване на изискуемите задължения на потребителя към „Кредисимо“ ЕАД и на задължението на потребителя към поръчителя по този договор, с внесената сума да се погасяват с приоритет задълженията към поръчителя, тоест най-обременителното и най-тежко за потребителя. А това по ДПК се определяло като вторично и погасявано последно по време за сметка на възнаграждението на поръчителя, като всички плащания се извършвали в полза на кредитодателя „Кредисимо“ ЕАД.

С оглед цитираните договорни клаузи, сключените от ищеца договор за кредит и договор за предоставяне на поръчителство били неразривно свързани. Ноторно било, че от кредитен продукт „Кредисимо плюс“ биха се възползвали лица, които спешно се нуждаят от пари. Нито възможността да се отпусне необезпечен кредит след 14 дни, нито възможността кредитът да се обезпечи с банкова гаранция, били реални опции за потребителя. Същият бил принуден, ако иска да получи малкия кредит в срок до 3 дни, да подпише договор за предоставяне на поръчителство с юридическо лице, посочено от кредитора, срещу възнаграждение. Едноличен собственик на капитала на поръчителя „Ай Тръст“ ЕООД бил кредитодателят „Кредисимо“ ЕАД. Очевидно клаузата за обезпечението била съставена предварително и върху съдържанието ѝ потребителят не би могъл да влияе.

Ищецът счита, че договорът за потребителски кредит от 02.07.2022 г. е недействителен на основание чл.22 ЗПК, тъй като не били спазени изискванията на чл.10, ал.1, чл.11, ал.1, т. 7- 12 и 20 и ал.2 и чл.12, ал.1, т.7-9 от същия закон.

Посоченият в договора за потребителски кредит размер на годишния процент на разходите от 48,2 % бил близък до законовия максимум по чл.19, ал.4 ЗПК - пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на МС на Р.България. Посоченият в договора размер на Г П Р б и л неверен, тъй като със сигурност не включвал възнаграждението за поръчителството като разход по кредита. Чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК изисквал договорът да посочва годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се

посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. В случая допусканията не били посочени с числа. Нито размерът на ГПР, нито този на общата сума, дължима от потребителя, били верни. Ако размерът на възнаграждението за поръчител бил включен при изчисляване на ГПР, последният значително би надхвърлил законовия лимит по чл.19, ал.4 ЗПК.

Процесният договор за потребителски кредит бил недействителен (нищожен) и като сключен в противоречие с добрите нрави, по смисъла на чл.26 ЗЗД. Независимо от нормата на чл.19, ал.4 ЗПК, в съдебната практика било прието, че и при ГПР под този размер съдът е свободен да прецени и то служебно дали е налице противоречие с добрите нрави.

Клаузата на чл.4 от договора за кредит относно поръчителство от одобрено от „Кредисимо“ юридическо лице била неравноправна и нищожна. Възнаграждение по договор за поръчителство не се дължало. Възнаграждението за поръчителя в размер 1641,79 лв. било дори по-високо от размера на главницата - не било посочено в Приложение № 1, където били съществените елементи на договора за потребителски кредит. Кредитополучателят бил в неизвестност за тази допълнителна сума, която оскъпявала кредита. Основно изискване, което чл.10 ЗПК поставял, било условията на договора да са посочени по ясен и разбираем начин. Това изискване в случая не било спазено - не бил посочен размерът на възнаграждението на поръчителя, без която акцесорна сделка нямало да се сключи главната кредитна сделка.

При тълкуване обхвата на закрилата, предоставяна с разпоредбата на чл.22 ЗПК, във вр. чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, следвало да се съобрази и нормата на § 2 от ДР на ЗПК, съгласно която този закон въвежда разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета. Съгласно т.19 от Преамбюла на Директивата, за да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, те следва да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит, която те могат да вземат със себе си и да обмислят. Според т.31 от Преамбюла на Директивата, за да се даде възможност на потребителя да познава своите права и задължения по договор за кредит, този договор следва да съдържа цялата необходима информация по ясен и кратък начин. С оглед цитираните цели на Директивата, следвало да се приеме, че нарушение на чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК, водещо до недействителност по смисъла на чл.22 ЗПК ще е налице не само, когато в договора изобщо не е посочен ГПР, но и когато формално е налице такова посочване, но е направено по начин, който не е достатъчно пълен, точен и ясен и не позволява на потребителя да разбере реалното

значение на посочените цифрови величини, както и когато формално е налице такова посочване, но посоченият в договора размер на ГПР не съответства на действително прилагания между страните.

Договорът за предоставяне на поръчителство бил нищожен на основание противоречие с добрите нрави, поради нееквивалентност на престациите. Накърняване на добрите нрави е налице, когато договорната свобода се използва от едната страна, за да възложи на другата несъразмерни тежести, като се възползва от по-неблагоприятното положение на другата страна. Срещу задължението за заплащане на възнаграждение кредитополучателят не получавал нищо в замяна. Обезпечение на своето вземане получавал кредиторът по договора за заем, който е поставил изискване за сключване на подобен договор като условие за отпускането на паричния заем. Кредитополучателят бил поставен в положение, при което бил принуден от икономически по-силната страна да сключи договор с „Ай Тръст“ ЕООД, което лице било посочено и одобрено от кредитора по договора за заем. „Ай Тръст“ ЕООД се е възползвало от по-неблагоприятното положение на другата страна, като било наясно за условията на договора за кредит. В случая било налице неоснователно обоготвяване, с оглед на което договорът за предоставяне на поръчителство противоречал на добрите нрави.

С уведомително писмо ищецът бил уведомен от третия ответник, действащ като пълномощник на първите двама, че на основание Приложение № 1/13.07.2023 г. към Рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 01.02.2022 г., „Ай Тръст“ ЕООД, встъпвайки в правата на „Кредисимо“ ЕАД, прехвърлило на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД изцяло вземането си по договор за потребителски кредит № 2599181/02.07.2022 г. и в срок 5 дни от получаване на уведомлението, ищецът следвало да погаси дължимата от него сума в размер на 3463,94 лв., включваща и лихва за просрочие, изчислена към 13.07.2023 г., към „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД.

Предвид изложеното, моли да бъде постановено решение, с което: 1. Да се признае за установено по отношение на „КРЕДИСИМО“ ЕАД, че договор за потребителски кредит № 2599181/02.07.2022 г., сключен с ищеца, е недействителен на основание чл.22 ЗПК; 2. Да се признае за установено по отношение на „АЙ ТРЪСТ“ ЕООД, че договор за предоставяне на поръчителство от 02.07.2022 г., сключен с ищеца, е недействителен на основание чл.26, ал.1 ЗЗД и чл.146, ал.1 ЗЗП; 3. Да се признае за установено по отношение на „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ“ ЕАД, че договор за потребителски кредит № 2599181/02.07.2022 г., сключен с ищеца и „КРЕДИСИМО“ ЕАД, е недействителен на основание чл.22 ЗПК, както и че договор за предоставяне на поръчителство от 02.07.2022г., сключен с ищеца и „АЙ ТРЪСТ“ ЕООД, е недействителен на основание чл.26, ал.1 ЗЗД и чл.146, ал.1 ЗЗП. Претендира и

присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът „Кредисимо“ ЕАД не взема становище по исквете.

Ответникът „Ай Тръст“ ЕООД депозира отговор на исковата молба, в който оспорва основателността и размера на предявения срещу него иск. Твърди, че е сключил с „Кредисимо ЕАД договор за поръчителство, по силата на който се е задължил да гарантира като поръчител задължението на ищеца, който направил частични плащания за погасяване на задълженията си по договора за кредит и договора за предоставяне на поръчителство, след което преустановил изпълнението. Поради това „Кредисимо“ ЕАД насочило претенцията си спрямо „Ай Тръст“ ЕООД на 12.07.2023 г. и последният, в качеството си на поръчител, изпълнил спрямо кредитодателя следните задължения: Главница: 1539,03 лева; Договорна лихва: 432,34 лева; Наказателна лихва за забава: 53,13 лева; Административни разноски, сторени за всички опити за извънсъдебно събиране на дължимите суми: 135 лева. Тези суми, заедно с вземането на поръчителя по договора за предоставяне на поръчителство, били прехвърлени чрез договор за цесия на третия ответник „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД. С допълнително споразумение, приложено по делото, договорът за цесия бил частично развален по отношение вземането по процесния договор за кредит и договор за предоставяне на поръчителство, като същото се е върнало в патримониума на „Ай Тръст“.

Предвид наличие на непогасено задължение по договор за кредит, изпълнено от поръчителя и встъпване на същия в правата на кредитодателя, „Ай Тръст“ предявява насрещен иск срещу В. Г. П. по чл. 146 ЗЗД, в който заявява следното: Дори да се приеме, че са налице пороци в договора за потребителски кредит, договора за предоставяне на поръчителство и в договора за поръчителство, водещи до тяхната нищожност (което ищецът по насрещния иск оспорва), на осн.чл.74 ЗЗД „Ай Тръст“ ЕООД имал право да търси от В. П. връщане на платените в полза на „Кредисимо“ ЕАД суми за чиста стойност на кредита по чл. 23 ЗПК. Към 12.07.2023 г. ищецът имал интерес да изпълни вместо ответника, доколкото към датата на плащането било налице договор за поръчителство, който бил неоспорен от страните, действителен и пораждал действие. „Ай Тръст“ ЕООД изпълнило задължение за чиста стойност на кредита в размер на 1539,03 лева, от което следвало да бъдат приспаднати направените в негова полза плащания за възнаграждение по евентуално нищожния договор за предоставяне на поръчителство, а именно сумата от 119,89 лева. Така се формирала цената на предявения в условията на евентуалност иск - 1419,14 лева.

Моли ответникът да бъде осъден да заплати на „Ай Тръст“ ЕООД сумата 1 539,03 лв., представляваща заплатена от ищеца като поръчител главница по договор за потребителски кредит № 2599181/2022 г. със страни В. Г. П. и „Кредисимо ЕАД, ведно със законна лихва от датата на входиране на насрещната искова молба. В условията на

евентуалност, в случай че искът бъде отхвърлен поради недействителност на договора за потребителски кредит, договора за предоставяне на поръчителство и договора за поръчителство, моли на осн. чл.74 ЗЗД В. Г. П. да бъде осъден да заплати на „Ай Тръст“ ЕООД, сумата 1419,14 лв., представляваща част от заплатената от ищеца сума в размер на 1 539,03 лв., равна на чистата стойност на осн. чл.23 ЗПК по договор за потребителски кредит № 2599181/2022 г. със страни В. Г. П. и „Кредисимо ЕАД, ведно със законна лихва от датата на входиране на исковата молба. Претендира и разноски за производството.

Ответникът В. Г. П. счита предявените срещу него условията на евентуалност насрещни искове за неоснователни и недоказани и като такива моли да бъдат отхвърлени, като му се присъдят разноски, както и по реда на чл.38, ал.2 ЗА адв. възнаграждение. Заявява, че по делото липсват доказателства за валидно сключен договор за поръчителство между „Ай Тръст“ ЕООД и „Кредисимо“ ЕАД. Представен бил единствено договор за „предоставяне на поръчителство“ от 02.07.2022 г., сключен между В. Г. П. и „Ай Тръст“ ЕООД, който не отговарял на посоченото в закона изискване за форма – не бил сключен с кредитора. Съгласно чл.138, ал.2, изр.1 ЗЗД, поръчителство можело да съществува само за действително задължение. Предвид наведените в първоначалната ИМ възражения срещу действителността на задълженията по договора за потребителски кредит, В. Г. П. счита, че поръчителството в настоящия случай не съществува.

Ищецът по насрещния иск нямал вземане по отношение на него, с оглед оспорване действителността на договора за предоставяне на поръчителство от 02.07.2022 г. на основание чл.26, ал.1 ЗЗД и чл.146, ал.1 ЗЗП. Неоснователни били и двата, предявени в условията на евентуалност искове, тъй като за разлика от нормативната уредба по отношение на договора за потребителски кредит, за договора за поръчителство законодателят не бил предвидил като последица хипотеза, аналогична на тази по чл.23 ЗПК – задължение за длъжника в случай, че договорът за поръчителство бъде обявен за недействителен, да върне само чистата стойност на кредита.

В. Г. П. изрично оспорва, че са били налице предпоставките за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, както и че „Кредисимо“ ЕАД въобще е обявило кредита за предсрочно изискуем, изпращайки му каквото и да било уведомление. Нелогично е при евентуално настъпване на обстоятелства, водещи до предсрочната изискуемост на кредита, „Кредисимо“ ЕАД да уведоми т.нар.поръчител „Ай Тръст“ ЕООД, но не и да обяви по надлежния ред и начин своя длъжник. Това вероятно се дължало на свързаността на двете търговско дружества.

Ответникът оспорва, че „Ай Тръст“ ЕООД е погасило негови задължения към „Кредисимо“ ЕАД, а ако се установи, че това все пак е било сторено, заявява, че

плащането било недължимо.

В. Г. П. твърди, че оглед извършеното прехвърляне на вземания, за което бил изрично уведомен с уведомително писмо от 13.07.2023 г., „Ай Тръст“ ЕООД няма ло вземане по отношение на него, тъй като последното било прехвърлено на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД. Ответникът по насрещния иск изрично оспорва съдържанието и достоверността на датата на допълнително споразумение № 12/26.09.2023 г. към рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 01.02.2022 г., с който страните му развалят частично договора за цесия по отношение вземането от В. Г. П., считано от 13.07.2023 г. - „датата на настъпване падежа на прехвърлителния ефект“. Това допълнително споразумение не му било съобщавано. След като се касаело за разваляне, то можело и следвало да има действие занапред, но не и преди сключване на споразумението.

Ответникът „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД оспорва допустимостта и основателността на исквете. Излага твърдения, че „Ай Тръст“ ЕООД му прехвърля изцяло вземането си към П. на основание Приложение № 1/13.07.2023 г. към рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 01.02.2022 г., ведно с всички привилегии, обезпечения и изтекли лихви. На 26.09.2023 г. с допълнително споразумение № 12 към рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 01.02.2022 г., „Кредисимо“ ЕАД, „Ай Тръст“ ЕООД и „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД се споразумели на основание чл.20а, ал.2 от ЗЗД да изключат процесното задължение от предмета на цесията, като считат за частично развален договора за цесия по отношение на него.

Заявава, че исквата молба спрямо „Агенция за събиране на вземания“ е недопустима, тъй като не са налице всички задължителни абсолютни процесуални предпоставки за възникване, съществуване и надлежно упражняване на правото на иск. Не била налице процесуална легитимация, „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД не се явявала надлежен ответник, тъй като не била нов кредитор на ищеца, нито цесионер по цитираното вземане.

В условията на евентуалност, в случай, че съдът счете за допустима исквата молба, счита същата за неоснователна. Оспорва договорът за потребителски кредит да е нищожен на основание чл.11, ал.1, т.10, вр. чл.22 от ЗПК. От условията на кредита, посочени в договора за заем, елементите на дълга били ясно, точно и константно дефинирани, а процесният договор не съдържал възможности за промяна на ГПР. Посочването от кредитора при сключването на договора на непроменливите параметри на лихвения процент и годишния процент на разходите по прозрачен и недвусмислен начин, ведно с фиксирането им в погасителния план, било именно действие по избягване на всякакви съмнения на потребителя, че би възникнало каквото и да е изменение или увеличение на първоначално определения лихвен процент. ГПР бил в

размер на 47,68 %, а към 02.07.2022 г. основният лихвен процент, определен от БНБ, бил в размер на 0 %. Т.е. ГПР-то не надвишавал пет пъти размера на законната лихва от 50 %.

Договорът за предоставяне на поръчителство бил отделно основание, с друго юридическо лице, който пораждал отделно и самостоятелно правоотношение между страните. Не би било правилно разходите по този отделен договор да бъдат включени в размера на ГПР. Заявителят сам преценявал, при попълване на бланката в електронен формат, дали да отбележи, че ще предостави обезпечение или не и по никакъв начин не бил задължен да го направи. Оспорва твърдението, че сключването на договор за предоставяне на поръчителство срещу уговорено възнаграждение с „Ай Тръст“ накърнява добрите нрави. Свободата на договаряне позволявала на страните да сключват всякакви договори, доколкото те не противоречат на законите и морала. В случая кредитополучателят избрал да сключи договор с „Ай Тръст“, който „договор за предоставяне на поръчителство“ имал за предмет поемане на ангажимент от „Ай Тръст“ да сключи договор за поръчителство при определени условия. Процесният договор бил сключен между физическо и юридическо лице и негов предмет било предоставянето на поръчителство, като това не бил самият договор за поръчителство, а отделен, възмезден, имащ функциите, присъщи на договора за застраховка.

Моли да бъде постановено решение, с което да исквете срещу него да бъдат отхвърлени изцяло като недопустими, а в условията на евентуалност като неоснователни.

Съобразявайки становищата на страните, събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и приложимия закон, съдът прие за установено от фактическа страна следното:

По делото е приет като доказателство договор за потребителски кредит № 2599181 от 02.07.2022 г., сключен между „Кредисимо“ ЕАД и кредитополучателя В. П., съгласно който дружеството се задължава да предостави на кредитополучателя потребителски кредит, чиито параметри са установени в Приложение № 1 към договора, съдържащо и погасителен план. Съгласно същото, отпуснатата сума е в размер на 1 600 лв., със срок на кредита – 18 месеца, лихвен процент по кредита: 40%, ГПР по кредита: 48.21%, общ размер на всички плащания 2165.90 лв. Съгласно погасителния план всяка от 18-те месечни погасителни вноски е в различен размер, включващ главница и лихва.

Клаузата на чл.4 от договора предвижда кредитополучателят да предостави на „Кредисимо“ банкова гаранция съгласно ОУ в срок от 10 дни от подаване на заявлението или да сключи договор за предоставяне на поръчителство с одобрено от Кредисимо ЮЛ в срок до 48 часа от подаване на заявлението, като отношенията между страните по договора за кредит се прилагат съответните разпоредби на ОУ относно

обезпечението. В ал.2 изрично е посочено, че ако кредитополучателят не предостави съответното обезпечение, ще се счита, че заявлението не е одобрено от Кредисимо, съответно Договорът не поражда действие между Кредисимо и кредитополучателя.

На същата дата между В. П. и „Ай Тръст“ ЕООД е сключен договор за предоставяне на поръчителство, по силата на който поръчителят се задължава да сключи договор за поръчителство с Кредисимо, по силата на който да отговаря пред кредитора солидарно с кредитополучателя за изпълнение на всички задължения на последния, възникнали от Договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението им. Уговорено е възнаграждение на поръчителя в общ размер 1641.79 лева, платимо на 18 месечни вноски, дължимо на датата на падежа на съответното плащане по кредита, съгласно погасителен план.

Отново на същата дата е сключен и договор за поръчителство между двете дружества /с един и същ адрес на управление/, с който „Ай Тръст“ като поръчител се задължава да отговаря пред „Кредисимо“ солидарно с потребителя за изпълнението на всички негови задължения по договора за потребителски кредит на ищеца.

Ищецът не спори, че е усвоил изцяло заемната сума.

Вторият ответник „Ай Тръст“ ЕООД представя споразумение за насрещно прихващане от 12.07.2023 г., сключено между него и „Кредисимо“ ЕАД, на задължението на В. П. към „Кредисимо“ в общ размер 2159.50 лв., от които 1539.03 лв. главница, 432.34 лв. договорна лихва, 53.13 лв. наказателна лихва и 135 лв. адм.разноски.

Приложена е и справка извлечение от системата на „Ай Тръст“ ЕООД, според която задължението на ищеца по процесния договор за кредит към 12.07.2023 г. възлиза на 2159.50 лв.

Към исковата молба е представено уведомително писмо с дата 13.07.2023 г., изходящо от „Ай Тръст“ ЕООД и „Кредисимо“ ЕАД чрез „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, до ищеца, с което го уведомяват, че „Ай Тръст“ ЕАД е встъпило в правата на „Кредисимо“ и е прехвърлило на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД цялото вземане срещу него по процесния договор, възлизащо на 3463.94 лв.

На 26.09.2023 г. между „Кредисимо“ ЕАД и „Ай Тръст“ ЕООД от една страна като продавачи и „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД от друга страна като купувач е подписано допълнително споразумение № 12 към рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания от 01.02.2022 г. С това споразумение се изключва от предмета на цесията вземането от В. П. по договор № 2599181/02.07.2022 г. Липсват доказателства ищецът да е уведомен за наличието на такъв документ между ответниците.

От приетото и неоспорено от страните заключение по назначената съдебно—

икономическа експертиза се установява, че размерът на ГПР с включено възнаграждение на поръчителя по договора за поръчителство възлиза на 261.17 %. Размерът на ГПР без посоченото възнаграждение е 48.21 %.

Установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Не се спори между страните, а и отангажираните писмени доказателства се установява, че между "Кредисимо" ЕАД и ищеца е възникнало правоотношение по повод предоставянето на паричен заем в размер от 1600 лева. Заемодателят е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 от ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ищецът е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова, т.е. страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 от ЗПК и на кредитор, съгласно чл. 9 ал. 4 от ЗПК. Сключеният договор за паричен заем по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон- ЗПК.

Предвид изложеното, то с характеристики на потребителски договор е и Договорът за предоставяне на поръчителство от 02.07.2022 г., сключен между ищеца и ответника „Ай Тръст“ ЕООД. Доколкото договорът за поръчителство е акцесорен на този за предоставяне на потребителски кредит, то действието на поръчителството е предпоставено от валидното съществуване на главното правоотношение. Ето защо двете правоотношения следва да се разгледат съвместно, като се има предвид и че "Кредисимо" ЕАД е едноличен собственик на капитала на „Ай Тръст“ ЕООД, т. е. кредиторът и поръчителят са свързани лица.

Клаузата на чл. 4 от Договора за кредит възлага в тежест на заемателя да осигури едно измежду следните обезпечения: да предостави на ответника банкова гаранция в срок 10 дни от сключване на договора за всички задължения по сключения договор за кредит или одобрено от заемателя дружество - поръчител. Прочитът на съдържанието на посочената клауза и съпоставянето ѝ с естеството на сключения договор за паричен заем налага разбирането, че по своето същество тя представлява неотменимо изискване за получаване на кредитно финансиране и на практика не предоставя избор за потребителя както дали да предостави обезпечение, така и какво да бъде то. Изискванията, които посочената клауза от договора възвежда за потребителя, на практика са неосъществими за него, особено предвид обстоятелството, че последният търси паричен кредит в сравнително нисък размер (1600 лева). Предвид това, не само правно, но и житейски необосновано е да се счита, че потребителят ще разполага със съответна възможност да осигури банкова гаранция в размер от всички задължения по договора за кредит. Тоест, поставяйки изначално изисквания, за които е ясно, че са неизпълними от длъжника, то кредиторът цели да го "насочи" към

единствената форма на обезпечение, която длъжникът обективно би могъл да си позволи да предостави - обезпечение от одобрено от ответника "Кредисимо" ЕАД дружество. Това дружество е именно вторият ответник в настоящия процес - „Ай Тръст“ ЕООД, който е и свързано лице с кредитора по договора за заем. Предвид изложеното, то разходът за потребителя по договора за поръчителство с „Ай Тръст“ ЕООД е сигурен - от една страна предоставянето на поръчителство е необходимо условие да се усвои финансов ресурс, а от друга – условията за другото обезпечение е на практика невъзможно за осъществяване от длъжника.

Същевременно, кредиторът не включва възнаграждението по договора за поръчителство към ГПР, като стремежът му е по този начин да заобиколи и нормата на чл. 19, ал. 4 ЗПК.

Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Съобразно §1, т. 1 от ДР на ЗПК, "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и поспециално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси”.

Съобразно изложеното, в ГПР е необходимо да бъдат описани всички разходи, които трябва да заплати длъжникът, а не същият да бъде поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи. В конкретния случай е посочено, че ГПР е 48,21 %, но от съдържанието на договора потребителят не може да се направи извод за това кои точно разходи се заплащат и по какъв начин е формиран ГПР. Нещо повече - предвид предпоставките, при които възниква задължението на потребителя да заплати възнаграждение за поръчителство, то същото е с характер на сигурен разход и следва да бъде включено изначално при формирането на ГПР. В случая акцентът се поставя не само върху факта, че в тежест на потребителя се възлага заплащането на допълнително възнаграждение за ползвания финансов ресурс, но и върху обстоятелството, че ако това обстоятелство му бе известно (чрез изначалното му включване в разходите по кредитите), то той би могъл да направи информиран избор дали да сключи договора. Всичко това поставя потребителя в

подчертано неравностойно положение спрямо кредитора и на практика няма информация колко точно (като сума в лева) е оскъпяването му по кредита. Това се явява и в директно противоречие с чл. 3, пар. 1 и чл. 4 от Директива 93/13/ ЕИО. Бланкетното посочване единствено на крайния размер на ГПР, на практика обуславя невъзможност да се проверят индивидуалните компоненти, от които се формира и дали те са в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал. 1 ЗПК. Целта на цитираната разпоредба е на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите, които следва да направи във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи. От посоченото следва, че за да е спазена и разпоредбата на чл. 11, ал.1, т.10 от ЗПК, то е необходимо в договора да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения кредит представлява ГПР, но и изрично, и изчерпателно да бъдат посочени всички разходи, които длъжникът ще направи и които са отчетени при формиране на ГПР.

Според вещото лице по назначената съдебно-икономическа експертиза, размерът на ГПР по кредита с включено възнаграждение на поръчителя, предвидено в договора за предоставяне на поръчителство, е 261, 17 %, т.е. надхвърля многократно законоустановения такъв в чл. 19, ал. 4 ЗПК от пет пъти размера на законната лихва. Следователно, в случая посоченият размер на ГПР не отговаря на действителния. От страна на търговеца е приложена заблуждаваща търговска практика, по смисъла на чл. 68д, ал.2, т. 4 ЗЗП, като в т. 9 от Приложение № 1 към договора за кредит от 02.07.2022 г. е посочена обща сума, дължима от потребителя - 2165, 90 лв., без в нея да е включено възнаграждението, което ищецът се задължава да плати на поръчителя и стойността му не е прибавена при изчисляване на посочения ГПР. По този начин макар формално да се изпълнени изискваният на закона за съдържанието на договора за потребителски кредит, кредиторът е действал в противоречие с принципа на добросъвестността, като не е предоставил коректна информация относно общия размер на кредита на получателя.

С оглед приетите по-горе постановки и доколкото се констатира, че в процесния договор е налице несъответствие между действителния и отразения в договора ГПР и включените в него компоненти, следва да се приеме, че договорът е недействителен на основание чл. 22 ЗПК. С оглед изложеното, исковата претенция за прогласяване на основание чл. 22 ЗПК на договора за потребителски кредит е основателна и следва да бъде уважена.

Основателен е и искът за прогласяване нищожността на договора за предоставяне на поръчителство на основание противоречие с добрите нрави, поради нееквивалентност на престациите. Накърняване на добрите нрави е налице, когато договорната свобода се използва от едната страна, за да възложи на другата

несъразмерни тежести, като се възползва от по-неблагоприятното положение на другата страна. В разглежданата хипотеза ищецът сключил договор с ответника „Ай Тръст“ ЕООД, като поел задължение за заплащане на възнаграждение, в изпълнение на неравноправна клауза по договора за кредит.

„Ай Тръст“ ЕООД от своя страна поело задължение да сключи договор за поръчителство със заемодателя. Съдът приема, че ищецът не дължи възнаграждение по така сключения договор. Той има качеството потребител, включително и в отношенията си с втория ответник. За неравноправна следва да се приеме клаузата, с която е поето задължение за заплащане на парични суми към поръчителя, като подобна клауза не поражда облигационни задължения.

Обезпечителните договори са поначало едностранни - едната страна поема задължение да обезпечи едно вземане. Поръчителството е договор, който се сключва между кредитора и поръчителя. Процесният договор, сключен между ищеца и „Ай Тръст“ ЕООД, не е договор за поръчителство по см. на чл. 138 от ЗЗД. Той има правните характеристики на възмезден договор за мандат, тъй като едната страна е поела задължение да извърши едно правно действие - да сключи договор за поръчителство, а другата да ѝ заплати възнаграждение за това. Договорът за предоставяне на поръчителство е нищожен, като сключен в противоречие с добрите нрави. Това е така, тъй като срещу задължението за заплащане на възнаграждение ищецът не получава нищо в замяна. Обезпечение на своето вземане получава кредиторът по договора за заем, който е поставил изискване за сключване на подобен договор като условие за отпускането на паричния заем. Ищецът е бил поставен в положение, при което е принуден от икономически по-силната страна да сключи договор с „Ай Тръст“ ЕООД, което лице е посочено и одобрено от кредитора по договора за заем. „Ай Тръст“ ЕООД се е възползвало от по-неблагоприятното положение на другата страна, като е било наясно за условията на договора за заем, видно от текста на сключения с ищеца договор за предоставяне на поръчителство. Основен принцип в гражданския оборот е забраната за неоснователно обогатяване, каквато се констатира да е налице в случая.

Договор за предоставяне на поръчителство противоречи на добрите нрави и е нищожен.

Същият не поражда права и задължения, като следва да се подчертае, че недействителността на този договор не би засегнала договора за поръчителство и валидността на поетото от „Ай Тръст“ ЕООД лично обезпечение. Това са отношения между кредитора и поръчителя.

Горните два договора следва да бъдат прогласени за недействителни и по отношение на третия ответник – цедент на вземането срещу ищеца, прехвърлено му от „Ай Тръст“ ЕООД, встъпило в правата на кредитора „Кредисимо“ ЕАД. Неоснователни

са възраженията, наведени в отговора на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, за недопустимост, а в условията на евентуалност и неоснователност на исковите претенции спрямо него, позовавайки се на представеното и коментирано по-горе допълнително споразумение № 12 от 26.09.2023 г. към рамков договор за продажба на вземания от 01.02.2022 г. между тримата ответници, с което процесното задължение на В. П. е изключено от предмета на цесията, като договорът за цесия се счита развален само спрямо него и то със задна дата – от настъпване на прехвърлителния ефект /13.07.2023 г./. Ищецът изрично оспорва съдържанието и достоверността на датата на допълнителното споразумение, което не му е съобщавано, но му е съобщен договорът за прехвърляне на вземането от него в полза на третия ответник от 13.07.2023 г. В това отношение основателни се явяват и възраженията, че изключване вземането срещу ищеца от предмета на цесията може да бъде само занапред, след датата на допълнителното споразумение, но не и преди нея.

„Ай Тръст“ ЕООД предявява насрещни искове срещу В. П. за заплащане на сумата 1539.03 лв., представляваща заплатена като поръчител главница по договора за потребителски кредит, а в условията на евентуалност за заплащане на сумата 1419.14 лв., представляваща част от заплатената сума от 1539.03 лв., равна на чистата стойност по договора за потребителски кредит.

Съдът намира насрещните претенции неоснователни и недоказани по размер.

За да встъпи в правата на кредитора по договора за кредит „Ай Тръст“ твърди, че е извършил плащане към „Кредисимо“ на 12.07.2023 г., за доказване на което представя първа страница от споразумение за насрещно прихващане между него и „Кредисимо“ ЕАД от същата дата. Според чл. 1 от същото, „страните установяват, че към датата на получаване на искане за плащане, изпратено от Кредисимо до Пантньора, а именно 12.07.2023 г.:“, следва приснимано самото искане и Приложение № 1 - списък изискуеми задължения на потребители към Кредисимо по договори за потребителски кредити с предоставено обезпечение договор за поръчителство с Ай Тръст, на стр.3 от който фигурира задължението на ищеца. Т.е., не става ясно какъв е предметът на споразумението между двете свързани лица и съдът не може да приеме, че е налице плащане, съответно встъпване в правата на кредитора от страна на втория ответник. Освен това, както беше посочено по-горе, предвид направеното оспорване на датата и съдържанието на допълнителното споразумение между тримата ответници и липсата на уведомление за него до длъжника, не може да се приеме, че цесията, извършена в полза на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, е отменена досежно задължението на В. П.. Ако изобщо се приеме, че е налице плащане от страна на поръчителя към кредитора, то е извършено по недействителен договор за предоставяне на поръчителство и съгласно чл.138, ал.2 ЗЗД в този случай поръчителство не може да съществува.

Насрещните претенции са и недоказани по размер. Ищецът по тях твърди, че ответникът е извършвал някакви плащания по договора за кредит и договора за поръчителство, като към датата на встъпването на „Ай Тръст“ в правата на кредитора, В. П. имал следните задължения: 1539.03 лв. главница по договора за кредит, 432.34 лв. договорна лихва /от общодължимата 565.90 лв./, 53.13 лв. наказателна лихва /неясно за кой период/ и 135 лв. адм.разноски. Освен това ответникът П. дължал и 1251.69 лв. възнаграждение по договора за поръчителство /от общодължимото 1641.79 лв./ и 52.75 лв. лихва за забава върху него. С насрещната искова молба пък се твърди, че незаплатената чиста стойност по кредита е 1419.14 лв., а останалите 119.89 лв. са направени в негова полза плащания за възнаграждение по договора за предоставяне на поръчителство.

Т.е. налице са противоречиви твърдения относно оставащите дължими суми по двата договора от В. П., както и твърдения за извършени плащания от негова страна, за които съдът няма информация конкретно на кои дати, какви суми са платени и какви задължения са погасявани с тях. При това положение и с оглед недействителността на договорите, сключени с ответниците, съдът не е в състояние да установи върната ли е чистата стойност на кредита и ако не е – каква точно сума се дължи.

При тези данни насрещните искове следва да се оставят без уважение.

Предвид изхода на делото, на ищеца следва да се присъдят притендираните от него разноски в размер на 404.61 лв. – заплатени държавна такса и депозит за вещо лице.

Пълномощникът на ищеца и ответник по насрещните искове претендира заплащане на адв.възнаграждения, на основание чл.38, ал.2 от ЗА, в размер на 1000 лв. по всеки от четирите иска. Ответникът „Ай Тръст“ ЕООД прави възражение за прекомерност по чл.78, ал.5 ГПК, както и възражение за наличието на предпоставките по чл.38 от ЗА. В тази връзка са ангажирани доказателства, че ищецът и семейството му са настанени в общинско жилище, както и че работи по трудов договор с Община Русе като охранител с основно трудово възнаграждение от 800 лв. При тези данни, съдът намира, че са налице предвидените в ЗА предпоставки за оказване на безплатна правна помощ на ищеца, а в полза на пълномощника му следва да се присъди адв.възнаграждение. Предвид оспорване неговия размер само от страна на „Ай Тръст“ ЕООД, в тежест на същото е заплащане на такова в размери съответно от 465 лв. по иска с правно основание чл.26 ЗЗД и 455 лв. по отхвърления насрещен иск /съгласно чл.7, ал.2, т.2 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения/. Останалите ответници не правят възражения за прекомерност на адв.възнаграждение и дължат по 1000 лв. в полза на адв.Х..

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на Договор за потребителски кредит № 2599181/02.07.2022 г., сключен между „Кредисимо“ ЕАД, с ЕИК 175330437, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Триадница, бул.“Витоша“ 146, сграда А, ет.4, Бизнес център „България“ и В. Г. П., ЕГН *****, от гр.Русе, като противоречащ на императивни разпоредби на ЗЗП, ЗПК и ЗЗД.

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на Договор за предоставяне на поръчителство от 02.07.2022 г., сключен между „Ай Тръст“ ЕООД, с ЕИК 203508899, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Триадница, бул.“Витоша“ 146, сграда А, ет.4, Бизнес център „България“ и В. Г. П., ЕГН *****, от гр. Русе, на основание чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.146, ал.1 ЗЗП, поради накърняване на добрите нрави.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, с ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр.София, район Люлин, ж.к.“Люлин – 10“, бул.“Д-р Петър Дертлиев“ 25, офис сграда „Лабиринт“, ет.2, офис 4, че Договор за потребителски кредит № 2599181/02.07.2022 г., сключен между „Кредисимо“ ЕАД, гр.София, с ЕИК 175330437 и В. Г. П., ЕГН *****, е недействителен като противоречащ на императивни разпоредби на ЗЗП, ЗПК и ЗЗД, както и че Договор за предоставяне на поръчителство от 02.07.2022 г., сключен между „Ай Тръст“ ЕООД, гр.София, с ЕИК 203508899 и В. Г. П., ЕГН *****, е недействителен на основание чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.146, ал.1 от ЗЗП, поради накърняване на добрите нрави.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД, с ЕИК 175330437, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Триадница, бул.“Витоша“ 146, сграда А, ет.4, Бизнес център „България“, „Ай Тръст“ ЕООД, с ЕИК 203508899, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Триадница, бул.“Витоша“ 146, сграда А, ет.4, Бизнес център „България“ и „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, с ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр.София, район Люлин, ж.к.“Люлин – 10“, бул.“Д-р Петър Дертлиев“ 25, офис сграда „Лабиринт“, ет.2, офис 4, да заплатят на В. Г. П., ЕГН *****, от гр.Русе, **404.61 лв.** деловодни разноски.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД, с ЕИК 175330437, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Триадница, бул.“Витоша“ 146, сграда А, ет.4, Бизнес център „България“, да заплати на адвокат К. Х., с ЕГН *****, от АК-Русе, на основание чл.38, ал.2 от ЗА, **1000 лева** адвокатско възнаграждение за оказаната на ищеца безплатна адвокатска помощ в настоящото производство.

ОСЪЖДА „Ай Тръст“ ЕООД, с ЕИК 203508899, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Триадница, бул.“Витоша“ 146, сграда А, ет.4, Бизнес

център „България“, да заплати на адвокат К. Х., с ЕГН *****, от АК-Русе, на основание чл.38, ал.2 от ЗА, **920 лева** адвокатско възнаграждение за оказаната на ищеца безплатна адвокатска помощ в настоящото производство.

ОСЪЖДА „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, с ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр.София, район Люлин, ж.к.“Люлин – 10“, бул.“Д-р Петър Дертлиев“ 25, офис сграда „Лабиринт“, ет.2, офис 4, да заплати на адвокат К. Х., с ЕГН *****, от АК-Русе, на основание чл.38, ал.2 от ЗА, **1000 лева** адвокатско възнаграждение за оказаната на ищеца безплатна адвокатска помощ в настоящото производство.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд- Русе в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____